

CHƯƠNG NĂM

NẠN NHÂN CỦA XÃ HỘI

Quả thật Thu Vân đã có thai do kết quả của đêm tái ngộ đầy bẽ bàng với chồng. Người được nàng báo tin trước tiên dĩ nhiên là bà Trần.

Nàng thuật cho mẹ biết mọi sự tình. Bà Trần nghe xong ngồi lặng người, không nói được một lời an ủi hay khuyên nhủ con gái.

Thu Vân không can đảm nói chuyện của mình với cha, song đương nhiên mẹ nàng biết, tất cha nàng cũng phải biết.

Chiều đó trong giờ ăn cả ba ngồi trầm lặng nơi bàn, không ai nói chuyện với ai, không khí ngột ngạt khó chịu.

Mẹ nàng ăn rất ít, ngồi thờ vào thờ ra... Cha nàng tâm trí như nghĩ ngợi đâu đâu...

Chẳng thà bị cha mẹ la rầy, Thu Vân dễ chịu hơn là ngồi chờ đợi một cuộc định tội, y như một tội nhân ngồi trước tòa án chờ quan tòa tuyên án, hồi hộp lo sợ biết ngần nào?

Không để kéo dài lâu hơn, Thu Vân lên tiếng:

- Xin ba mẹ tha lỗi cho con. Con yêu một người chồng không ra gì, để phiền lụy ba mẹ. Con ân hận... con...

Nàng nghẹn lời không nói tiếp được nữa. Ông Trần Văn ngược mặt nhìn con gái với ánh mắt thật hiền từ, ông nói:

- Con nào có lỗi gì với cha mẹ? Con bị một thằng chồng Cộng Sản làm khổ, ấy là do lỗi của ta đã đưa con cho nó. Ta chỉ buồn là tưởng con không phải là tướng khổ, mà vẫn không thoát khỏi định mệnh “Hồng nhan bạc phận”.

Thật thế! Cái đẹp của Thu Vân là cái đẹp tinh khiết, để người nhìn thấy chiêm ngưỡng. Đôi mắt dịu hiền, chiếc miệng lúc nào tươi như đang mỉm cười. Nhìn nàng, không ai biết nàng đang ưu tư sâu khổ, ngay cả lúc lệ vương khoé mắt.

Thu Vân nghe mấy lời cha nói, lòng càng thêm chua xót cho đời mình, lệ như sắp chảy ra. Nàng cố gắng ngăn dòng cảm xúc, ngược mặt nhìn lên vách... Bất thần mắt nàng chạm với đôi mắt của người trong ảnh, chính là thánh mẫu Marie. Đôi mắt ấy như muốn nhủ với nàng:

- Con chớ từ bỏ trọng trách làm mẹ. Khi xưa ta chịu thai bởi đức Thánh Linh đã bị người đời sỉ nhục và ruồng bỏ. Nhưng ta vì con ta mà chịu nhận tất cả. Vậy con hãy can đảm nhận đứa con trong bụng dù bị xã hội này chống đối cười chê. Loài người là của Thượng Đế, con của con cũng là của Thượng Đế, con không có quyền giết nó.

Thu Vân tưởng chừng như lời khuyên cũng là cảnh cáo của Đức mẹ vang bên tai mình, nàng cảm nghe sợ hãi toàn thân lạnh ngắt, run giọng nói:

- Con sẽ giữ đứa con của con và thương yêu nó đến giờ phút cuối cùng của đời mình.

Nghe nàng nói, cha nàng gật đầu tán thành:

- Ba cũng mong con giữ lời nguyên đó. Hãy can đảm đón những phũ phàng sắp tới. Đây cũng là một thử thách lớn lao của Thượng Đế đối với con về tình mẫu tử.

Bà Trần Văn chột thở dài:

- Tội nghiệp cho đứa bé sắp ra đời, có cha mà bị xem như là con hoang.

- Cha nó đã chọn chủ nghĩa “tam vô”¹ thì hài nhi trong bụng vợ nó chỉ xem như sinh vật. Thiết tưởng cha nó đâu tha thiết với con mình?

Nghe lời chua chát của chồng, bà Trần Văn càng rầu rĩ. Bỗng nhiên sắc mặt bà thay đổi một cách đột ngột, từ vẻ âu sầu biến thành giận dữ:

- Chẳng thà con chịu nhục, làm người đàn bà có chửa hoang, còn hơn thừa nhận với mọi người “Chồng con là Cộng Sản”. Bởi không những gia đình ta gặp rắc rối với cơ quan chính phủ, mà giòng họ ta nếu khi biết ta có thằng rể chối bỏ gia đình, tổ quốc, đạo lý để tôn thờ chủ nghĩa Mác Lê càng nhục nhã hơn.

¹ Thuyết tam vô của cộng sản là: vô gia đình, vô tổ quốc, vô tôn giáo.

Thu Vân thừa biết mẹ nàng có lý do oán thù cộng sản. Giòng họ bên ngoại nàng bị Cộng Sản giết chết hồi 1945 về tội trí thức và địa chủ.

Giới lãnh đạo Cộng Sản rất sợ người có học, có trí óc biết suy luận, sẽ thấy rõ những gian xảo lừa bịp của họ, rồi sẽ chống lại họ. Cho nên họ chủ trương chính sách “ngu dân. Có để cho dân ngu dốt để dễ bề cai trị, dễ dàng bóc lột. Vì dân không có học, không biết đòi hỏi quyền lợi, họ sẽ biến thành những người máy, những con thú, cho cấp lãnh đạo sai khiến.

Đáng thương mà cũng đáng trách những người có học, chỉ vì lý tưởng yêu nước mà bị Hồ chí Minh lường gạt, nhảy vào vòng tranh đấu, hy sinh cuộc đời cho tham vọng của lão.

Thy là một trong những người có học bị Hồ Chí Minh dụ dỗ theo lão để xây dựng thiên đường cho quê hương và còn biết bao từ ngữ đẹp đẽ họ Hồ dùng làm mỗi câu những tấm lòng ái quốc.

Chính vì hiểu rõ hoàn cảnh đáng thương của Thy mà dù bị bỏ rơi Thu Vân vẫn chưa hết yêu chồng.

Nàng còn yêu chồng, tất chấp nhận những khổ đau do chồng gây ra.

**

Theo lời khuyên của cha, Thu Vân đến gặp mẹ của Thy thuật lại mọi sự tình và từ đó nàng không ra khỏi nhà, nhưng đến tháng thứ năm nàng phải đi khám thai nơi phòng mạch bác sĩ sản khoa.

Nơi phòng chờ đợi của bác sĩ Tú hôm ấy có rất nhiều thân chủ. Dĩ nhiên có người biết Thu Vân, có người chỉ nghe tên. Nhưng hầu hết những kẻ quen biết nàng, đều biết chồng nàng du học ở ngoại quốc từ lâu. Thấy nàng có bầu, những người đàn bà xầm xì với nhau, mà cố ý nói lớn cho nàng nghe:

- Lạ quá! Chẳng phải chồng bà ấy đi vắng sao?

- Phải! Ông ấy vắng nhà đã gần hai năm rồi.

- Vậy làm sao bà ta có bầu được?

- Đương nhiên là của thằng cha nào khác.

- Đàn bà không có giáo dục như vậy à? Chồng đi vắng lại mang bầu với người khác được à?

- Suyt, người ta là con cái con nhà mô phạm, có giáo dục toàn vẹn đó nghe.

Mặc cho thiên hạ mỉa mai châm chọc, Thu Vân giả tuồng không nghe, mắt chăm chú đọc báo. Sự thật nàng không đọc được chữ nào, tai ù, đầu nhức, tim đau nhói... tưởng chừng mỗi câu nói của họ là những mũi kim chích vào tim, đâm vào óc, làm nàng đau nhức không chịu đựng được.

Nàng chỉ mong cô y tá gọi tới lượt mình, nhưng thời gian trôi thật chậm, mỗi phút chờ đợi dài bằng một năm!

Trong khi đó những người đàn bà tàn nhẫn kia chưa chịu buông tha nàng. Một bà chạy tới giật tờ báo trên tay nàng rồi hất hàm nói:

- Này, báo để người khác đọc với chứ? Vô giáo dục ở nhà thì được, tới chỗ công cộng phải biết điều lễ giáo chứ?

Bị sĩ nhục và hiếp đáp, Thu Vân cố nhẫn nhục chịu đựng, không dám phản đối một lời.

Tờ báo trên tay bị người lấy mất, nàng vói tay lấy tờ tuần báo còn lại trên bàn nhỏ. Bất thần người đàn bà ngồi cạnh nàng, từ nãy giờ nằm ngã đầu trên ghế lim dim đôi mắt, tưởng chừng như ngủ, bỗng ngồi bật dậy giật tờ báo trên tay nàng, rồi cười lớn nói giọng châm biếm:

- Cái mặt đẹp quá, hãy để mọi người nhìn. Có gì xấu hổ sao mà phải lấy báo che mặt?

Trong phòng đợi có bảy tám bà xúm nhau cười rộ lên. Một bà mặt nhọn, người ốm yếu, cái bụng thật to, vùng khỏi ghế, nê cái bụng nặng trĩu tiến về phía nàng, đôi mắt bà ta trợn lên, cái miệng phồng ra, không khác gì con rắn sắp sửa tấp người.

Thu Vân sợ hãi, cúi gằm mặt xuống. Nào ngờ mẹ ta đưa hai tay nắm mớ tóc của nàng, kéo đầu nàng quật lên quật xuống, vừa cười vừa nói với mọi người:

- Quý chị em, hãy nhìn kỹ người đẹp tinh lý, chồng đi vắng đã vội vàng làm đi.

Bị đau, Thu Vân cố gỡ tóc khỏi tay mẹ ta, nhưng mẹ vẫn hung hăng không buông, cố nắm tóc nàng kéo lên quật xuống. Chẳng ngờ vì dùng quá sức, đôi chân ốm yếu không chịu đựng nổi cái bụng to, mẹ bị mất thăng bằng ngã phịch xuống đất.

Mái tóc được giải thoát, Thu Vân chưa kịp định tĩnh tinh thần, bỗng nghe nhiều tiếng thét:

- Trời ơi, con đĩ này đã xô ngã chị Thông rồi!

Các người đàn bà trong phòng, người đóng cửa phòng bác sĩ kêu cứu, những người còn lại, kể thoi, người đập túi bụi lên đầu Thu Vân. Thu Vân không kịp kêu la đã bất tỉnh ngất đi.

Lúc tỉnh dậy thấy mình nằm trên giường trong phòng mạch của bác sĩ Tú. Còn ông ta ngồi trên ghế bên cạnh, nhìn nàng với đôi mắt hết sức thương hại.

Nàng ngồi bật dậy, ngơ ngác hỏi:

- Vì sao tôi nằm đây?

Bác sĩ Tú chưa kịp đáp, nàng vùng ngồi dậy nắm tay ông ta kêu thất thanh:

- Tôi bị sảy thai phải không bác sĩ?

Bác sĩ Tú lắc đầu đỡ nàng nằm trở xuống, nhỏ nhẹ nói:

- Madame chớ kinh tâm! Bào thai trong bụng rất khoẻ mạnh, không điều gì phải lo cả! Tôi chỉ lo Madame sẽ gặp phiền phức trong những ngày sắp tới thôi.

Câu nói của bác sĩ Tú giúp Thu Vân nhớ lại trận đòn chí tử khi nãy ngoài phòng đợi. Hai nàng nước mắt rung rung, nàng phân trần:

- Tôi không làm gì các bà ấy, thế mà họ xúm nhau đánh tôi, vu tôi xô té bà Thông nào đó. Bác sĩ, ông không tin lời họ chứ?

- Tôi làm sao tin lời họ được? Khi cô y tá mở cửa ra thấy các bà ấy đang hành hung Madame. Dĩ nhiên họ nói lý do: “Vì Madame xô té Madame Thông nên họ bênh vực”. Tôi hỏi: “Bởi có nào Madame làm té Madame Thông?”. Không ai trả lời được. Nhưng tôi cũng đoán biết nội vụ xảy ra.

Có thể nói Thu Vân mang thai làm Bác sĩ Tú ngạc nhiên hơn ai hết. Ông có dịp tiếp xúc nhiều lần với ông Trần Văn, biết ông là người đạo đức hiền lành. Năm trước ông chăm sóc cho Thu Vân đến ngày sinh Vân Long, ông biết rõ nàng tính tình đứng đắn nhu mì. Điểm ông quý trọng nhất là, nàng vốn con nhà quý phái, lại hoa khôi trong tỉnh mà không kiêu kỳ, không làm điều như đàn bà con gái khác. Giọng nói nàng thanh tao nhỏ nhẹ, đôi mắt hiền như nai tơ, gương mặt đẹp của nàng thật khó thể tả bằng lời, một vẻ đẹp tinh khiết không vương bụi trần. Có thể ví nàng là một bà tiên trong truyện cổ tích. Tóm lại nàng là người đàn bà để người chiêm ngưỡng kính trọng.

Bỗng dưng hôm nay nàng có thai. Khi nàng điện thoại xin giờ hẹn với bác sĩ nàng không nói rõ lý do. Lúc mới bước vào phòng đợi, cô y tá thấy nàng mang bầu, cô nói lại ông. Ông không khỏi ngạc nhiên, vì Lê Thy vắng nhà đã lâu, làm sao nàng có con, nếu không phải đã ngoại tình với đàn ông khác?

Nhưng ông không tin một người đàn bà đức hạnh như nàng có những phiêu lưu tình ái đến nỗi mang bầu.

Thói thường những người phiêu lưu tình ái với đàn ông khác nếu lỡ có con thì họ tìm cách giết hài nhi và rất xấu hổ về đứa con họ mang trong bụng.

Thái độ của Thu Vân khiến bác sĩ Tú quyết chắc con nàng là con của Thy. Ông mỉm cười hỏi:

- Monsieur Lê Thy trở về nhà bao giờ? Ông ấy sẽ lưu lại một thời gian chứ?

Câu hỏi của bác sĩ Tú làm Thu Vân biến sắc, tưởng ông ta biết Thy theo Cộng Sản, nàng sợ hãi chối quanh:

- Không đâu! Anh Thy du học ở Thụy Sĩ mà, anh đâu có về.

Câu đính chính và thái độ thất sắc kinh hoàng của Thu Vân khiến Bác sĩ Tú nhìn nàng trân trối. Thật tình ông không hiểu nổi tình cảnh của nàng!

Một người đàn bà nếu chồng đi vắng, lỡ có con với người khác, nghe hỏi như thế tất sẽ trả lời ồm ờ rằng: “Chồng tôi có trở về”. Còn Thu Vân quyết phủ nhận sự trở về của chồng. Như vậy là thế nào? Nhất định có uẩn khúc gì đây!

Ông không muốn gạn hỏi cho ra lẽ, lặng im chờ nàng giải bày tâm sự. Nào ngờ nàng ngồi bật dậy, nói:

- Nếu bác sĩ đã khám thai xong, mà tôi và thai nhi không có vấn đề gì, tôi có thể ra về được chứ?

- Đương nhiên Madame có thể an tâm ra về vì bào thai mạnh khoẻ bình thường. Tuy nhiên lần sau tái khám Madame

không nên tới phòng mạch của tôi, tôi sẽ đích thân đến nhà khám thai cho Madame để tránh phiền phức như lúc này.

Thu Vân cảm động lắm, nói:

- Cám ơn bác sĩ nhiều lắm. Tôi... thật không biết nói gì hơn.

Nàng mặc lại áo chỉnh tề và nói cám ơn lần nữa. Bác sĩ Tú bắt tay giã từ nàng, nói giọng thật chân tình:

- Ngoài tư cách của bác sĩ đối với thân chủ của mình, Madame có thể tin nhiệm tôi như người trong gia đình. Lúc nào cần tôi, xin đừng ngại.

- Xin đa tạ tấm lòng tốt của bác sĩ.

Để tránh phiền phức cho nàng, bác sĩ Tú bảo cô y tá đưa nàng ra đường, đón taxi cho nàng.

Chẳng mấy chốc taxi đến nơi. Thu Vân trả tiền cho người tài xế đi vào nhà với tâm thần ngổ ngàng bàng hoàng như người vừa mới tỉnh dậy sau cơn ác mộng!

**

Bị người hành hung nơi phòng mạch bác sĩ Tú, Thu Vân giấu kín không cho cha mẹ biết. Thế nhưng ít hôm sau tin người đẹp tỉnh lý bị các bà hạ nhục tại phòng đợi của bác sĩ Tú được thiên hạ bàn tán xôn xao, sôi động hơn lúc trước họ bàn về hôn nhân của nàng với Lê Thy, thành ra cuối cùng ông bà Trần Văn cũng hay biết.

Tuy cả hai đã dự liệu trước là con gái mình sẽ bị làng xóm cười chê, nhưng không tưởng tượng thiên hạ tàn nhẫn đến mức độ đó.

Bây giờ ở đâu cũng nghe người ta xầm xì về đũa nhỏ trong bụng của Thu Vân mà họ không đoán được: “ai là cha đũa bé?”

Cũng vì từ khi Thu Vân có chồng, rồi có con, thì ít ra khỏi nhà, cũng chẳng giao thiệp với bạn bè, nên tình nhân của nàng trở thành nhân vật bí mật. Mà những gì bí mật người ta càng tò mò muốn biết. Rồi có những người quá tò mò muốn biết đã không ngại bỏ thì giờ đứng rình trước ngõ nhà ông bà Trần Văn để xem có đàn ông lạ mặt nào ra vào nhà của ông không? Nhưng họ đã hoài công vô ích!

Thế rồi họ đổi chiến lược, mua quà tặng cho Ngà, người tớ gái của ông bà Trần để cô ta cho biết những điều bí ẩn. Ngà thật thà nói:

- Chính tôi cũng không hiểu vì sao cô chủ mang bầu. Cả ngày cô bận bịu với con, chẳng thấy khách khứa bạn bè nào của cô đến nhà, ngoại trừ người cô họ và mẹ chồng. Năm trước khi cô chủ chưa sinh Vân Long, thỉnh thoảng có người em chồng là cậu Lê Thanh đến thăm. Từ khi cậu ấy đi học trường sĩ quan ở Đà-Lạt thì không có trở lại nữa.

Không điều tra được sự gì nơi nhà ông Trần Văn, thiên hạ xoay chiều, dò dẫm nơi bà Lê Thân, mẹ chồng của Thu Vân.

Nhưng ai hỏi chi thì hỏi, nói chi thì nói, bà Lê Thân chỉ nghe chớ không có phản ứng gì! Người ta nói móc bà sắp có đũa cháu thứ hai, bà chỉ mỉm cười.

Không tìm ra nhân tình của người đẹp tỉnh lý, ngày qua ngày dư luận cũng lắng dịu.

Hôm ấy ông Trần Văn vào đến trường học, bỗng thấy học trò và thầy giáo xôn xao giữa sân. Ông bước xuống xe thì vị giáo sư phụ tá chạy ngay lại trình cho ông biết trên vách của mỗi lớp học đều có hình vẽ, hiện người cai trường đang lau rửa.

Ông Trần Văn hỏi:

- Đứa nào vẽ? Vẽ cái gì?

- Có lẽ là tụi học trò sáng nay đến sớm vẽ bậy bạ.

- Chúng vẽ gì?

Vị giáo sư phụ tá không trả lời. Ông Trần Văn nhìn sắc mặt ông ta cũng đoán ra phần nào về hình vẽ. Ông đi một vòng các lớp. Một vài nơi người cai trường chưa kịp cạo rửa còn rành rành hình vẽ một người đàn bà có bụng thật to. Phía dưới đề tên con gái ông và nơi bụng có “dấu hỏi”.

Ông đứng lặng người, một lúc đi thẳng vào văn phòng ngồi chờ trên ghế.

Học đường là nơi trang nghiêm. Ông làm hiệu trưởng từ 15 năm nay, được các giáo sư và học trò thương yêu kính nể. Nay vì việc Thu Vân có thai trong lúc Thy vắng mặt đã gây phản đối đến học đường.

Tình trạng này không thể kéo dài hơn. Hoặc giả ông phải từ chức, hoặc giả Thu Vân không thể lưu lại tỉnh này để cho

người ta quên đi, hoặc giả ông phải đổi đi làm việc ở tỉnh khác.

Ông đổi đi nơi khác, nhà cửa bỏ không ai coi, vợ ông sống ở tỉnh lạ chắc sẽ buồn lắm. Bằng như để Thu Vân ra đi, thì sẽ đi đâu? Con gái ông bị chồng bỏ rơi, lẽ nào ông là cha cũng muốn bỏ rơi con gái mình trong hoàn cảnh đáng thương này?

Suy nghĩ mãi không tìm ra lối thoát, ông rầu rĩ trọn buổi sáng không làm được việc gì. Đến giờ về nhà ăn trưa, trên mặt ông vẫn còn nét ưu tư. Bà Trần nhìn chồng như đoán ra có điều trầm trọng xảy ra nên gạn hỏi ông, song vì có mặt Thu Vân nơi bàn ăn ông không muốn nói cho vợ biết.

Thu Vân quyết chắc việc cha không muốn nói có liên quan đến mình, nên lên tiếng:

- Thưa ba, dù ba không nói ra, con cũng đoán ba bị phiền phức ở trường vì con. Bấy lâu con quen chịu đựng những sỉ nhục của người đời, ba không còn gì phải á ngại mà không dám nói cho mẹ và con biết việc gì đã xảy ra.

Nghe con gái nói, ông Trần Văn nhắm giấu cũng không được, nên đành thuật lại những gì xảy ra ở trường và cho biết ông muốn từ chức, hoặc xin đổi đi tỉnh khác.

Thu Vân nói với cha bằng giọng cương quyết:

- Không! Ba làm việc ở đây, nhà cửa ở đây, không nên đổi đi nơi khác. Chính con mới cần rời khỏi chỗ này! Con muốn lên Saigon tìm việc làm. Ở Thủ Đô người đông đảo,

chẳng ai tò mò đời sống của ai, chắc chắn con sẽ không gặp cảnh khó chịu.

- Phải đó! Mẹ thấy con sống ở Saigon yên thân hơn tỉnh nhỏ. Chỉ một điều, con trai con còn quá nhỏ, lại sắp sửa sinh đứa thứ hai, một thân một mình con làm sao lo cho xuể hai đứa bé? Vả lại tìm đâu ra chỗ ở?

Nghe vợ đồng ý để con gái lên Saigon sống, ông Trần Văn thở ra nhẹ nhõm như đã giải quyết được mọi khó khăn. Ông bảo vợ:

- Ngày mai bà lấy xe đò đi Saigon gặp chị họ của tôi, nhờ chị tìm mua hoặc thuê dùm Thu Vân một căn nhà, rồi bà ở lại đó với con gái.

- Ông tính như vậy cũng được. Nhưng tôi ở lại đó với con rồi ai lo cho ông?

- Tôi tự lo cho tôi.

Thu Vân không đồng ý, nói:

- Ba mẹ giúp con phương tiện sống ở Saigon một thời gian là được. Mẹ không cần phải ở lại đó với con. Nếu có thể cho con mượn tạm con Ngà để trông coi Vân Long trong thời gian con sinh đẻ ở nhà thương.

Không nghe cha mẹ phản đối, Thu Vân nói tiếp:

- Dù con còn trẻ, song cũng đã làm mẹ. Con muốn sống tự lập, chớ không thể lúc nào cũng có sự che chở và giúp đỡ

của cha mẹ. Có như thế con mới quen chóng chọi với đời, mới không bị người hà hiếp.

- Con nói phải lắm! Ba đồng ý để con sống tự lập. Việc trước tiên là tìm nhà, giúp con an cư buổi đầu.

- Cám ơn ba mẹ.

Giải quyết được mọi việc, ông Trần Văn an tâm trở lại trường học. Bà Trần Văn sửa soạn hành lý để sáng sớm đi Saigon lo việc tìm nhà cho con gái.

Thu Vân còn lại một mình nơi phòng khách, mắt băng quơ nhìn cảnh vật... Nàng đã chào đời và lớn lên nơi đây. Mọi vật trong ngoài, từ cái bàn cái ghế, từ khóm hoa bụi cỏ... Thứ chi cũng cho nàng rất nhiều kỷ niệm...

Kỷ niệm những ngày thơ ấu chạy nhảy ngoài vườn, kỷ niệm tuổi học trò nhiều mơ mộng, bắt bướm hái hoa... Kỷ niệm cuộc tình ngắn ngủi: “Một tháng trăng mật cùng chồng, chiều chiều ngồi tựa lưng nhau trên băng đá, nghe gió lộng, nhìn mây trôi...”

Hai mươi năm qua sống trong ngôi nhà này, ấp ủ bởi tình yêu vô bờ của cha mẹ. Hai mươi năm gót chân mài kỷ niệm trên từng viên đá sỏi gạch khắp nẻo hoa viên...

Rồi mai đây nàng sẽ phải dứt bỏ những kỷ niệm tuyệt vời của 20 năm dài dĩ vãng, để âm thầm bước đi trên những nẻo đường xa lạ...

Nẻo đường ấy chắc sẽ có nhiều chông gai và hiểm trở, mà nàng, một người đàn bà trẻ bơ vơ với hai con dại, chẳng biết có đủ sức bước tới hay không?

Dạ bụi ngùi, Thu Vân rời gian phòng khách, chân bước thân thờ ra ngõ... Con đường trước cửa nhà nàng với hai hàng cây cao ngất che lấp ánh mặt trời, buổi nay bỗng vô cùng rục rờ. Các tia nắng chiếu qua kẽ lá lấp lánh rạng ngời, không khác gì trên cành có treo kết trăm vạn ngọn hoa đăng, khiến Thu Vân có cảm tưởng như phố phường đang tung bùng mở hội tiền chân nàng lần cuối.

Lòng cảm xúc, dạ bâng khuâng... chân nàng bước đều trên con đường “tổng biệt”... Thành linh Thu Vân nghe nhiều tiếng thét tiếng cười vang bên tai. Tâm trí trở về với thực tại, nàng thấy trước mắt một đám trẻ con, độ chín mười đứa, tuổi khoảng 12, 13 đang hùng hục tiến về phía nàng... Thu Vân chưa kịp có phản ứng gì, chúng đã ùa đến tay nắm tay nhau làm thành cái vòng, bao Thu Vân vào giữa. Rồi chúng vừa nhảy vừa hát vang vang:

“Đàn bà không chồng mà chửa, ông Trời có biết chuyện này không? Đàn bà có chửa, không chồng, lạ chưa?!”

Ban đầu vòng tay chúng còn dang rộng, dần dần chúng xáp lại gần, Thu Vân bị ép giữa bầy con nít, muốn tìm lối thoát cũng không được. Nàng nhỏ giọng nài nỉ:

- Các em cho chị đi về.

Nghe nàng van xin, bầy con nít được dịp làm tới, đứá nọ xô, đứá kia đẩy, có đứá còn nắm áo nàng kéo chạy vòng vòng... Phần bụng bầy thàng đã to, phần bị níu kéo đầu óc

choáng váng, phần sợ hãi... Thu Vân không đứng vững được nữa, ngã xịu xuống...

Bỗng dung nàng có cảm tưởng ngã vào vòng tay một người và bầy con nít bỏ chạy tán loạn, cùng lúc có tiếng quát:

- Quân vô giáo dục! Cút đi!

Thu Vân hoàn hồn, mở mắt ra thấy vị cứu tinh của mình là bác sĩ Hoàng. Nàng nghẹn ngào muốn nói cảm ơn, song Hoàng không chờ nàng lên tiếng, nhỏ nhẹ bảo:

- Con nít ở đây quỉ quái lắm, Madame chớ ra khỏi nhà một mình.

Sự thật khi này nàng thần thờ đi với bước chân vô định, ra tới đường lộ mà không hay! Từ nhà đến đây chỉ vài chục thước đã gặp bầy con nít. Cũng may việc xảy ra trước ngõ phòng mạch của Hoàng và cũng may Hoàng có thói quen thường hay nhìn qua cửa sổ mới trông thấy Thu Vân bị đám trẻ con vây hiếp.

Thấy sắc mặt nàng còn tái mét, Hoàng lo lắng hỏi:

- Cô thấy trong người thế nào? Bọn ấy có xúc phạm đến cô không?

Thu Vân lắc đầu. Hoàng an lòng dìu nàng bước tới, hỏi:

- Tôi đưa cô vào phòng mạch của tôi nghỉ chốc lát nhé?

Thu Vân nghe Hoàng mời vào nghỉ ở phòng mạch, sợ đụng mặt thân chủ của Hoàng, nên vội vàng từ chối:

- Không! Tốt hơn tôi nên về nhà. Tôi sợ...

Hoàng đoán được nỗi lo sợ của Thu Vân, vội vàng nói:

- Bữa nay tôi không có giờ hẹn đón tiếp thân chủ. Nếu cô ái ngại không muốn vào phòng mạch của tôi, tôi sẽ đưa cô về tận nhà.

- Tôi không dám phiền bác sĩ, tôi có thể đi về một mình.

Hoàng thân thiết:

- Cô đừng sợ phiền tôi. Tôi đang chán muốn có người trò chuyện chốc lát. Dù cô từ chối, tôi quyết đưa cô về tận nhà, không để cô đi một mình.

Thu Vân biết không thể cản được ý định của Hoàng nên lẳng lặng bước tới. Hoàng đi bên cạnh cũng im lờ, dù thâm tâm chàng muốn nói với Thu Vân thật nhiều.

Mấy tháng qua, từ khi dư luận xôn xao về đức con trong bụng Thu Vân, Hoàng muốn gặp Thu Vân để nói lời an ủi. Chàng muốn tỏ cho nàng biết, dù nàng bị xã hội này ruồng bỏ khinh rẻ, chàng vẫn luôn luôn quý trọng nàng.

Chàng yêu Thu Vân từ nhiều năm nay, từ buổi chiều đẹp trời nhàn rãi nhìn qua khung cửa sổ nơi phòng mạch, bắt chợt trông thấy người con gái đẹp tay ôm sách đi ngang qua con đường trước ngõ. Nàng mặc chiếc áo trắng, vóc người thanh lịch đài các, gương mặt mỹ miều...

Nàng hiện ra trước mắt chàng không khác gì nàng tiên trong cõi mộng.

Từ đó có thói quen chàng hay nhìn ra đường giờ nàng đi học về. Để rồi hình bóng quen thuộc của nàng tiên áo trắng xuất hiện trên con đường nhà chàng như đóng khung vào tim vào óc, không giờ phút nào chàng không nghĩ tới.

Biết mình đã yêu, chàng hỏi thăm cô y tá mới rõ nàng tiên áo trắng chỉ là cô hàng xóm tên Trần Thu Vân, vốn là một giai nhân nổi tiếng trong tỉnh. Vì Hoàng đi du học vắng nhà nhiều năm nên không hay biết.

Cha mẹ chàng rất hoan hỉ khi biết chàng đã yêu Thu Vân. Cha chàng vui vẻ nói:

- Hôm nào ta sẽ đưa con đến thăm gia đình cô ấy. Cha cô là bạn hàng xóm rất thân với ba.

Dịp may đến là vào sinh nhật thứ 18 của Thu Vân, gia đình chàng được mời trong số khách tham dự. Hôm ấy khách khứa đông đảo lắm và cũng có lắm chàng trai đến ngõ ý cầu hôn, cha mẹ Hoàng cũng lên tiếng với ông bà Trần Văn về việc con trai mình yêu Thu Vân và ước mong kết duyên với nàng.

Ít lâu sau Hoàng nhận được thư của ông Trần Văn báo tin ông rất ân hận vì Thu Vân đã có người yêu.

Sau đó chàng hay tin Thu Vân đã lấy chồng, chàng vẫn tiếp tục si tình nàng, nhất là một tháng sau ngày cưới Thy đột nhiên biến mất, mặc dù gia đình nàng loan tin Thy đi du học. Nhưng Hoàng là người duy nhất không tin điều đó bởi nhiều lý do. Mà lý do để nghi ngờ hơn hết là nỗi thống khổ của Thu Vân chàng thấy được mỗi khi nàng thơ thẩn trên con đường trước ngõ nhà chàng như con người mất hồn mất trí.

Ngày Thu Vân bị xỉu, Hoàng tới khám bệnh và báo tin nàng sắp có con, tuy nàng có mừng rỡ, song Hoàng nhận ra trong vui mừng của nàng có ẩn chứa nỗi buồn, nhất là vẻ ảm đạm trên gương mặt của cha mẹ nàng ngày ấy càng khiến Hoàng nghi ngờ sự ra đi của Thy có điều bí ẩn.

Nàng sinh Vân Long không bao lâu, lại mang bầu trong lúc Thy vắng mặt, làm chấn động dư luận trong tỉnh, chỉ riêng Hoàng không mấy chút ngạc nhiên. Bởi chàng quyết chắc Thy không phải đi du học nước ngoài, mà vẫn còn lẩn quẩn đâu đó trong nước và đứa con thứ hai của Thu Vân là con của Thy.

Có điều Hoàng vẫn chưa đoán ra lý do vì sao Thy Không sống chung với vợ? Vì tự ái không muốn nhờ vả gia đình bên vợ hay vì ân tình nào khác? Theo Cộng Sản chăng?

Câu hỏi sau cùng vương vấn trong đầu chàng, Hoàng càng nghi ngờ Thy theo Cộng Sản, càng xót xa thương yêu Thu Vân hơn thêm.

Ngày nghe tin nàng bị các bà hành hung nơi phòng mạch bác sĩ Tú, Hoàng hết sức đau lòng, đăm oán hận tất cả dân thành phố.

Chàng muốn giúp Thu Vân xa lánh xã hội này mà không biết phải làm cách nào, vì nàng đã là đàn bà có chồng.

Bữa nay thêm một lần chứng kiến Thu Vân bị bày con nít vây hiếp, Hoàng thương hại muốn khuyên nàng bỏ tỉnh ly, nhưng không biết lấy tư cách gì để nói lời khuyên ấy? Thành ra trên đoạn đường đưa Thu Vân về nhà, chàng suy tính mãi vẫn chưa ra câu nói.

Thu Vân không đo lường được tình yêu của Hoàng dành cho mình, nên nàng không dám thổ lộ chuyện riêng tư của mình. Rốt cuộc cả hai ngậm câm! Mãi đến lúc về đến cổng rào nhà nàng, Thu Vân mới lên tiếng:

- Cám ơn bác sĩ đã đưa tôi về tận nhà. Nếu bác sĩ cho phép tôi được mời bác sĩ chén trà, xin vui lòng theo tôi vào nhà.

Hoàng không từ chối, bước theo nàng đi vào sân, vừa hỏi:

- Tôi không làm phiền gia đình cô chứ?

Nàng lắc đầu kèm với nụ cười. Hoàng đoán trong lòng nàng có lẽ đang buồn khổ lắm, song nụ cười xinh như hoa trên gương mặt thiên tiên ấy, đẹp lạ lùng!

Hoàng ngây ngất nhìn nàng. Thật không ai tưởng tượng nổi trên gương mặt diễm kiều ấy có chứa cả một trời sâu!

Bỗng dung lòng chàng dâng lên nỗi niềm «thương hương tiếc ngọc», chàng se sẽ thở dài.

Thu Vân đi bên cạnh nghe tiếng thở dài của Hoàng lấy làm ngạc nhiên, ngược mặt nhìn lên... Bốn mắt vô tình gặp nhau... Thu Vân thấy rõ ánh mắt của Hoàng chan chứa tình yêu, nàng bối rối cúi mặt, bước nhanh tới trước. Hoàng vụt nắm tay Thu Vân giữ lại, gọi khẽ:

- Thu Vân, tôi có thể làm người bạn chân thành của cô không?

- Cả thành phố này khinh ghét tôi, bác sĩ không sợ người ta chống đối khi tử tế với tôi sao?

Nàng hỏi bằng giọng cay đắng, sắc mặt buồn thiu. Hoàng nhìn thẳng vào mắt Thu Vân, nói giọng thật ấm:

- Dù cho cả thế giới chống đối, tôi cũng quyết làm bạn tốt của cô, miễn cô chấp nhận là được.

Câu nói thiết tha và chân tình của Hoàng làm Thu Vân cảm động, bàn tay nàng còn nằm trong tay chàng vụt xiết nhẹ.

Hoàng cảm giác được cái xiết tay ấy là một sự thuận tình, Chàng sung sướng nói:

- Đã là bạn với nhau cô đừng gọi tôi là bác sĩ nữa nhé? Cô gọi tên tôi được không?

- Nếu bác sĩ cho phép.

Hoàng cười dòn:

- Lại bác sĩ nữa rồi!

Thu Vân cũng cười. Cả hai vui vẻ sóng bước. Vào nhà, nàng mời chàng ngồi nơi phòng khách, rồi đi thẳng vào nhà bếp bảo cô gái giúp việc nấu nước pha trà. Nàng lấy đĩa để đầy bánh mứt mang ra, bất ngờ thấy mẹ và bác sĩ Hoàng đang trò chuyện với nhau. Nàng lo sợ Hoàng thuật lại chuyện mình bị đám con nít hành hung, nên vội vàng nói:

- Con đang đứng trước ngõ, thấy bác sĩ Hoàng đi ngang qua nên sẵn dịp mời bác sĩ vào nhà uống trà.

Hoàng đưa mắt nhìn Thu Vân như xin nàng thứ lỗi, chàng nói:

- Xin lỗi cô, tôi đã thuật cho bác nghe những gì xảy ra lúc nãy, vì tôi muốn khuyên bác để cô rời thành phố này. Tôi không ngờ là hai bác và cô đã liệu tính trước rồi.

Bà Trần Văn ra dấu bảo con gái ngồi xuống ghế, rồi bảo:

- Không việc gì con phải giấu mẹ! Dù bữa nay bác sĩ Hoàng không kể mẹ nghe, ít hôm sau mẹ cũng sẽ biết.

Thu Vân ngồi xuống ghế, đặt đĩa bánh mứt trước mặt Hoàng, mời:

- Kính mời bác sĩ ăn thử bánh mứt này do chính tôi làm.

Hoàng cười, nói nửa đùa nửa thật:

- Nếu cô mãi gọi tôi là bác sĩ, tôi nhất định không ăn uống gì đâu!

- Xin mời... anh.

Nàng có chút hổ thẹn khi gọi Hoàng bằng anh, hai má đỏ bừng, trông càng mỹ lệ.

Hoàng không dám nhìn nàng lâu, quay sang nói với với bà Trần Văn:

- Cháu có người anh họ làm luật sư ở Saigon, anh làm cả việc mua bán nhà cửa. Nếu bác muốn mua hay thuê nhà cho cô Thu Vân ở Saigon, để cháu liên lạc với anh, nhờ anh lo dùm.

Bà Trần Văn hoan hi:

- Nếu được bác sĩ giúp cho thì còn gì tốt hơn nữa. Như thế ngày mai tôi khỏi phải đi Saigon.

- Phải! Cháu nghĩ, khi nào anh họ cháu tìm được nhà, anh báo tin cho cháu, lúc ấy hai bác và cô Thu Vân hãy lên xem, nếu đồng ý thì làm thủ tục mua hay thuê.

- Bác sĩ tính như vậy đúng ý tôi lắm. Cám ơn bác sĩ nhiều.

Thu Vân mừng rỡ lắm, nói với Hoàng bằng giọng xúc động:

- Thật không biết nói lời gì ngoài hai tiếng cám ơn anh.

Hoàng cười thân thiết:

- Cô không cần phải cám ơn tôi. Sau này khi cô có nhà ở Saigon, nếu tôi có dịp lên đó, tôi sẽ tìm đến cô xin được đãi bánh uống trà như hôm nay là đủ.

Lúc ấy Ngà mang cái mâm bạc với bình trà và mấy cái tách. Thu Vân lấy trà rót ra tách trao cho mẹ và Hoàng, vừa đối đáp câu nói của Hoàng:

- Chỉ sợ nhà em nghèo, không xứng đáng để mời một vị bác sĩ.

Hoàng cười lớn:

- Còn tôi thì sợ lúc ấy cô sẽ mắng thảm rằng: «thằng cha này quá lý lợm, cứ tới nhà bắt người ta phải đãi trà bánh, thật đáng ghét!

Bà Trần Văn nghe Hoàng cười nói pha trò vui vẻ, bà bỗng tiếc rẻ việc Thu Vân từ chối lời cầu hôn của Hoàng độ nào, sắc mặt đang vui bỗng đổi dầu dàu.

Không muốn để con gái và khách thấy nét sầu buồn của mình, bà đứng lên nói:

- Bác sĩ ngồi lại trò chuyện với con gái tôi nhé? Tôi phải vào bếp sửa soạn buổi ăn chiều. Nếu bác sĩ không có chương trình, xin mời bác sĩ ở lại dùng cơm với gia đình chúng tôi.

Hoàng không muốn sự thăm viếng bất thần của mình làm phiền gia chủ nên từ chối:

- Cám ơn bác đã mời cháu. Sự thật tôi nay cháu đã hẹn về nhà ăn cơm chung với ba mẹ cháu. Xin phép bác lần khác.

- Đương nhiên là tôi không dám nài ép bác sĩ, nếu bác sĩ đã có hẹn với cha mẹ.

Sau câu nói bà Trần Văn mỉm cười rút lui vào nhà trong. Còn lại một mình với Hoàng, Thu Vân mới giải bày tâm sự:

- Em muốn đi Saigon vì dân chúng ở thành phố này không để em sống yên, mà còn lý do chính yếu là em muốn sống tự lập, không muốn mãi sống nhờ cha mẹ. Khổ một điều em chưa học xong, chưa có nghề nghiệp, mảnh bằng tú tài không biết sẽ tìm được việc gì làm không?

Hoàng suy nghĩ một lúc bỗng mừng rỡ reo lên:

- Có rồi! Có rồi! Anh họ tôi làm luật sư công việc rất nhiều. Tuy hiện anh có một phụ tá và một thư ký riêng, nhưng ai cấm anh có hai cô thư ký? Để tôi khuyên anh thuê thêm cô phụ giúp văn phòng anh là thượng sách. Huống chi anh có rất nhiều cơ sở, chắc anh cần thuê rất nhiều nhân viên. Cô yên chí! Lên Saigon cô chắc có ngay việc làm.

Câu nói quá chắc chắn của Hoàng khiến Thu Vân bật cười:

- Anh có lòng tốt với em, chẳng lẽ anh buộc anh họ của anh cũng phải tốt với em sao chứ? Em nghĩ, chắc ông ấy không muốn thuê một người chưa học xong, chưa có kinh nghiệm nghề nghiệp như em đâu!

- Tôi buộc anh ấy phải thu nhận cô. Nếu anh từ chối tôi sẽ dọa anh là sẽ không bao giờ tới nhà thăm viếng hay chăm sóc con cái anh khi đau ốm.

Hoàng cười ha hả sau khi nói. Chàng muốn đùa với Thu Vân cho vui, vì chàng biết Võ Lang, anh họ chàng rất nể quý chàng, một khi nghe chàng nói rõ hoàn cảnh của Thu Vân chắc chắn sẽ thu nhận nàng.

Nghe Hoàng cười, Thu Vân biết chàng nói đùa nên cũng cười theo. Sự thật Hoàng ăn nói có duyên, lại hay pha trò, nên dù Thu Vân không vui cũng phải cười. Cái miệng như hoa nở, nàng dí dỏm hỏi Hoàng:

- Làm bác sĩ cũng biết hăm dọa người sao?

Hoàng làm bộ nghiêm trang:

- Vậy chớ cô không biết ống chích khiến người ta sợ vạn lần hơn cây súng à?

- Ai mà sợ ống chích hơn cây súng bao giờ? Em không tin!

- Cô thật không tin? Này nhé, nếu một đứa bé khóc dỗi mãi không nín, cô thử hăm dọa nó như vậy: “Nếu bé còn khóc, ông bác sĩ sẽ chích thuốc đau lắm đó”. Đứa nhỏ nghe nói sẽ sợ hãi, nín khóc ngay. Ngược lại nếu cô hăm dọa: “Nếu bé còn khóc ông lính sẽ lấy súng bắn bé đó nhé”. Thằng nhỏ chắc chắn sợ bị chích chớ không sợ bị bắn đâu!

Câu nói của Hoàng khiến Thu Vân tức cười lắm, song cố giữ nét mặt tự nhiên nói:

- Hoá ra làm nghề bác sĩ có thể hù dọa con nít à? Sau này hễ con em khóc, em sẽ nói: Nếu con khóc bác sĩ Hoàng sẽ chích thuốc con đau lắm đấy.

Hoàng lắc đầu lia lịa:

- Không được! Cô không được nói thế! Sau này tôi đến thăm cô, các con cô sẽ đuổi tôi ra sân, tôi làm sao có được dịp

hưởng chén trà thơm và bánh mứt cô làm nữa? Tôi xin cô! Chớ đem tôi ra để hù con nít. Nguy quá! Tôi bày kế cho người, lại chính mình bị hại!

Thu Vân nhìn bộ điệu Hoàng, không nhịn cười được, bật cười thành tiếng, âm thanh trong vắt. Lúc ấy bỗng có tiếng trẻ con khóc, Thu Vân và Hoàng đồng giạt mình nhìn lên... Bà Trần Văn từ trên lầu đi xuống, trên tay bế Vân Long. Bà trao cháu ngoại cho con gái, nói:

- Thằng nhỏ tới giờ ăn rồi!

Hoàng biết đã tới giờ Thu Vân phải cho con bú sữa, nên không dám ở lại thêm, vội vã đứng lên từ giã.

Vân Long được mẹ ôm trong lòng, nhưng vì chưa được ăn nên vẫn khóc. Thu Vân hôn con và nói lớn, cố ý trêu Hoàng:

- Nín đi, cưng của mẹ! Nếu con còn khóc là Bác sĩ Hoàng sẽ chích thuốc cho con, đau lắm đấy.

Vân Long mới 12 tháng, chưa hiểu biết gì, cái miệng xinh xinh càng quát to hơn, đòi ăn.

Hoàng bỏ chạy ra đường, ngoái đầu nói vọng lại:

- Ông chích của tôi không hâm dọa được con của cô đâu!

Thu Vân đứng trước cửa trông theo Hoàng, trên môi còn giữ nụ cười tuyệt đẹp.

Nụ cười ấy... ánh mắt ấy... khiến Hoàng đứng sựng lại.

Trời đã xế chiều mà chàng có cảm tưởng như ngày mới bắt đầu... cây cỏ hoa lá xinh tươi và bầu trời xanh chợt đổi màu hồng.
